

MKKP SEGÍTŐ OKOSÍTÓ ÉS SZÉPÍTŐ DOKUMENTUMOK

ADATTÖRLÉS

A legfontosabb lépések, mielőtt leadnád a készülékedet (legyen az laptop, tablet vagy okostelefon)

1. **Ments le mindent (file-t, képet, videót, stb.), amire még szükséged lehet**
2. **Törölj le minden személyes adatot**
3. **Mivel a „sima” törlés után ezek még visszaállíthatók, végezz fizikai törlést is!**

Fontos tudnod:

- a készüléken hagyott (nem, vagy nem megfelelően törölt, és ezért visszaállítható) személyes adataiddal akár vissza is lehet élni;
- **sem az akció szervezői (Európai Bizottság, Digitaleurope, Ukrán Digitális átállás Minisztérium), sem a magyarországi begyűjtést végző szervezet (Magyar Kétfarkú Kutypárt) nem tud az esetleges visszaélésekért semmilyen felelősséget vállalni.**

Ezért fontos, hogy csak minden személyes adattól megfelelően megtisztított készüléket adj le!

Ebben segítségedre lesz az alábbi összefoglaló.

Ha bármilyen okból nem sikerül, nem tudod, nem akard ezt végig csinálni, akkor fordulj szakemberhez!

Első lépés

Ments le minden olyan adatot (file-t, képet, videót, stb.) a készülékről, amire még szükséged lehet.

Ezt készítheted teljes un. biztonsági mentéssel (a teljes készüléktartalom mentésre kerül), vagy manuálisan, egyenként is.

Biztonsági mentés készítése

Windows (laptop, tablet) esetén

1.1

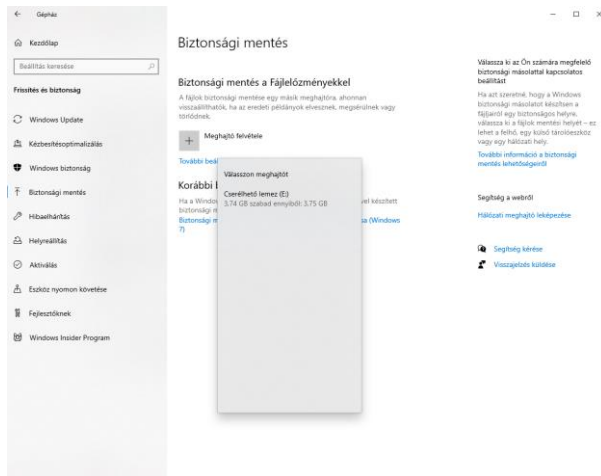
Legegyszerűbb a Windows saját, beépített **biztonsági mentését** használni.

Csatlakoztasd a külső eszközt, amire a mentést készíteni szeretnéd.

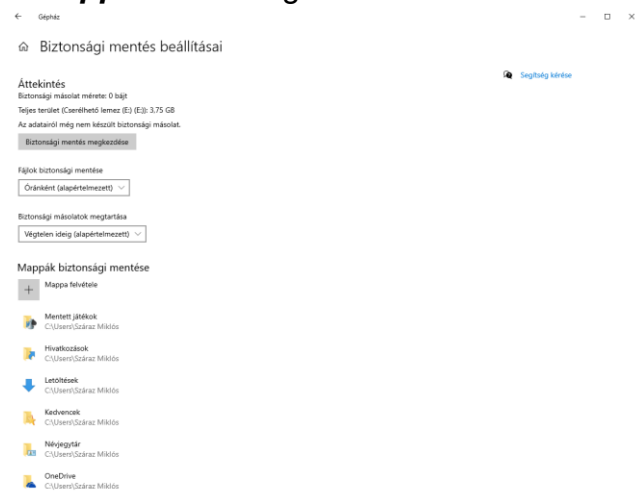
Gépház – Frissítés és biztonság – Biztonsági mentés

Itt a **Meghajtó hozzáadása** segítségével válaszod ki azt a külső meghajtót (amire a mentést készíteni akarod)

A **További beállítások**-ra klikkelve meg tudod adni, hogy milyen mappák kerüljenek mentésre (ha a mentendők közül valamelyiket nem találod meg a felsorolásban, azt a **Mappa felvétele** gombbal hozzá tudod adni.

A **Biztonsági mentés megkezdése** gombbal tudod elindítani a kijelölt mappák átmásolását a külső meghajtóra.

1.2

Fontos file-ok mentése manuálisan.

Ezek általában a Dokumentumok, Képek, Videók mappákban találhatóak, de lehetnek bárhol máshol is (ahová mentetted őket).

Másold át őket valamilyen adathordozóra (pl.: pendrive, külső tároló), vagy töltsd fel a felhőbe.

Miután ez megtörtént, az átadandó készülékről töröld is le mindezeket (húzd a Kukába/Lomtárba, majd a végén annak a tartalmát is ürítsd ki!)

Android (okostelefon, tablet) esetén

1.1

Beállítások – Rendszer – Biztonsági mentés

Ennek segítségével jellemzően felhőbe, Google Drive-ra tudunk biztonsági mentést készíteni.

1.2

Ha egy számítógépre szeretnél mentést készíteni, akkor

- azt kösd össze az Android eszközzel egy USB kábel segítségével.
- Ezt követően a számítógépen egy külső eszközként fogod látni az eszközt (mint pl.: egy külső meghajtót, vagy pendrive-ot).
- Másold át az eszközről a mentendő adatokat a számítógépre.

IOS (Iphone, Ipad) esetén

1.1

Mentés iClouddal

<https://support.apple.com/hu-hu/HT211228>

1.2

Mentés Mac gépre

<https://support.apple.com/hu-hu/HT211229>

1.3.

Mentés PC-re

<https://support.apple.com/hu-hu/HT212156>

MacOS (Macbook) esetén

1.1.

Mentés iClouddal

<https://support.apple.com/hu-hu/HT206985>

1.2

Mentés külső adathordozóra

<https://support.apple.com/hu-hu/HT201250>

Második lépés

Törölj minden személyes adatot (és azokat tartalmazó alkalmazást) a készülékről!

FONTOS!

Mielőtt ezt elkezded,

1. **csatlakoztasd a készüléket** (telefont, laptopot, tabletet) **a hálózati feszültséghez!** A második és harmadik lépés folyamatai időigényesek, és ha közben lemerülne a készüléked, akkor jó esetben kezdheted újra, de rossz esetben akár szerviz is lehet a vége!
2. **vedd ki a SIMM kártyát** (telefon), **és a memóriakártyát** (telefon, tablet, laptop), ha még benne vannak a készülékben.

Windows esetén

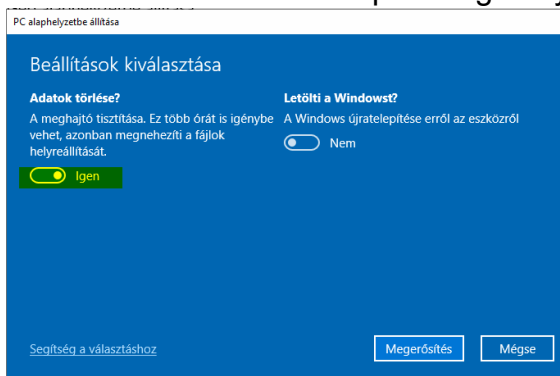
A Windows tartalmaz egy un.: Gyári visszállítás lehetőséget, amely minden egyéni beállítást és adatot töröl az eszközről, utána csak a gyári beállítások maradnak a készüléken.

Ez a folyamat:

- újratelepíti a Windows-t, és közben eltávolít minden telepített alkalmazást és felhasználói file-t (de csak ha az Adatok törlése opciót beállítottad, lásd alább).
- hosszabb ideig (akár 1-2 óráig is) is eltarthat, előfordulhat közben, hogy a képernyő hosszabb időre elsötétül, illetve az eszköz megpróbálhatja újraindítani magát. **Várd ki a teljes folyamatot türelemmel, különben nem lesz sikeres!**

1. Kattints a Windows gombra a bal alsó sarokban, majd a fogaskerék Gépház ikonra.
2. **Frissítés és biztonság - Helyreállítás**
3. **Gép alaphelyzetbe állítása – Kezdés - Minden elem eltávolítása”**
4. A következő képernyőn válaszd a **Helyi újratelepítés** lehetőséget.
5. **További beállítások - Beállítások módosítása**. Győződj meg arról, hogy az **Adatok törlése?** opció engedélyezve (**Igen**) van:

6. Ha végeztél a gyári visszaállítással, távolítsd el az eszközt a Microsoft-fiókodból
 - nyisd meg a <https://account.microsoft.com/devices> webhelyet, jelentkezz be a Microsoft fiókodba;
 - válaszd a **Részletek megtekintése** lehetőséget a fiókhoz csatlakoztatott eszközeid adatainak megtekintéséhez;
 - azonosítsd és jelöld meg az eszközt, amit el szeretnél távolítani a fiókból
 - válaszd az **Eszköz eltávolítása /Leválasztás a fiókjából** lehetőséget.

Ha a Gyári visszaállítás nem sikerült, a gépről manuálisan kell törölni minden személyes adatot:

- file-okat
- alkalmazásokat (különös tekintettel pl.: a banki alkalmazásokra, illetve minden olyan egyéb alkalmazásra, hozzáférésre ami jelszóval védett)
- a gépre elmentett jelszavakat
- böngészési előzményeket és letöltéseket
- Wifi és Bluetooth kapcsolatokat
- stb.

Ez mindenképpen igényel némi szakértelmet, úgyhogy ha nem vagy biztos magadban, akkor kérj valakitől segítséget! Ennek nem kell feltétlenül profi IT gurunak lennie, megteheti valamilyen az átlagos felhasználónál jártasabb ismerős is, akiben megbízol, hogy ezt meg tudja csinálni.

Android (okostelefon, tablet) esetén

Ezek az eszközök is tartalmazzák Gyári visszállítás lehetőséget, amely minden egyéni beállítást és adatot töröl az eszközről, utána csak a gyári beállítások, és egy „üres” Android marad.

<https://support.google.com/android/answer/6088915?hl=hu>

A funkció valamennyire készülék és gyártófüggő, az elnevezések, menüpontok minimálisan.

Az alábbiakban végigmegyünk a folyamaton, különbözhetnek (a leggyakoribb készülékfüggő elnevezéseket /-el elválasztva jelöltük).

Minden esetben a **Beállítások** menüpont alatt kell valahol megkeresned a **Gyári beállítások/adatok visszaállítása** (régebbi típusoknál Mentés és visszaállítás) lehetőséget.

Előkészítő lépések

1. Fiókok törlése

Beállítások - „Fiókok és biztonsági mentés” – Fiókok

egyenként bökj rá minden megjelenő fiókodra, és válaszd a **Fiók eltávolítása** lehetőséget.

2. Bluetooth eszközök párosításának megszüntetése

Beállítások- Kapcsolatok (vagy Csatlakoztatott eszközök) - Bluetooth

egyenként bökj rá minden megjelenő eszköz mellett a fogaskerék (Beállítás) szimbólumra, és válaszd a **Párosítás megszüntetése** lehetőséget.

3. Képernyőzárak törlése

Beállítások - Keresés (ikonra/sáv felül) – kezd el beírni a keresősávba, hogy „Képernyő”, és a találati elemeknél válaszd ki a „**Képernyőzár típusa**” / „**Képernyő lezárása**” funkciót. Jelöld be a **Nincs** lehetőséget.

Ha a készüléken elérhető a biometrikus (ujjlenyomat, arcfelismerés) azonosítás, ezeket is kapcsolj ki ugyanitt.

4. Készülék titkosítása

Ez mások számára helyreállíthatatlanná teszi az adatokat a készülékről. Android verzió, készülék és gyártó szerint ez a funkció alapértelmezett, de a biztonság kedvéért győződj meg róla.

Beállítások – Biztonság – Titkosítás

Ha itt **A telefon titkosításra került** információt látod, akkor nincs teendőd, ellenjkező esetben indítsd el a telefon titkosítását.

A fenti beállítások megváltoztatásához szükséges lehet a készülék (és nem a SIMM kártya!) PIN kódjának megadása.

Gyári visszaállítás

1. **Beállítások – Általános kezelés / Rendszer – Visszaállítás / Opciók visszaállítása – Gyári adatok visszaállítása**
2. Bökj a **Visszaállítás /Telefon visszaállítása** gombra.

IOS (Iphone, Ipad) esetén

<https://support.apple.com/hu-hu/HT201351>

illetve:

<https://support.apple.com/hu-hu/guide/iphone/iph7a2a9399b/ios>

Harmadik, és egyben utolsó lépés

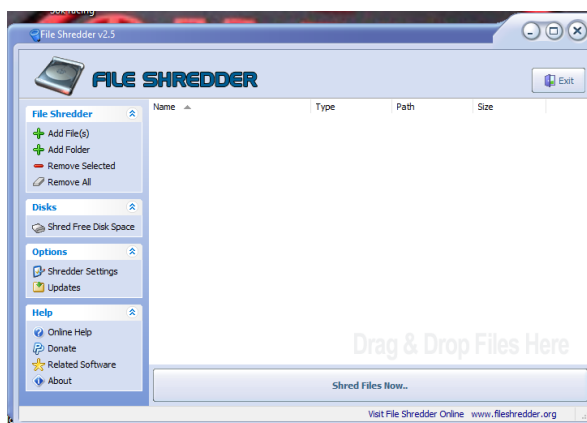
Az eszköz leadása előtt mindenképpen végezz fizikai törlést!

Tudni kell, hogy a fenti lépések sikeres végrehajtása ellenére hozzáértő számára továbbra is (legalábbis részben) visszaállíthatóak maradnak a személyes adatait. Röviden: a törölt adatok valójában fizikailag ott maradnak az eszközön, csak a felhasználó számára láthatatlanná, elérhetetlenné válnak. A törléskor ugyanis valójában „csak” annyi történik, hogy a törölt adatok helyét az operációs „üres”-re (azaz később, más adatokkal felülírhatóra) állítja. Viszont amíg ez nem történik meg, a törölt adatok fizikailag ott maradnak a tárolón. Így némi szakértelemmel (és erre szolgáló alkalmazásokkal) többé-kevésbé visszaállíthatóak.

Szerencsére vannak erre a célra viszonylag egyszerűen, komolyabb ismeretek nélkül használható ingyenes alkalmazások.

Ezek közül röviden ismertetjük az egyiket. A FileShredder gyakorlatilag az összes operációs rendszerhez (Android, Windoes, IOS, MacOS) elérhető, és az ingyenes változata is teljesen megfelel céljainknak.

1. Töltsd le az Internetről és/vagy alkalmazásboltból az alkalmazást
2. Indítsd el a FileShredder-t

(platformtól függően kicsit máshogy nézhet ki, de

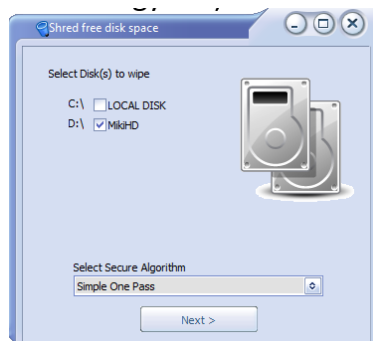
mindegyiken azonos funkciókat kínál)

3. Választ a **Shred Free Disk space** (üres tárolóhely törlése) funkciót – ezzel fogod a korábban törölt adatok helyét fizikailag felülírni – azaz valóban visszaállíthatatlanná tenni.

4. Jelöld ki a meghajtót (ha több van, akkor mindegyiket)
5. Válaszd ki a felülírási módot (minél többszörös felülírást használsz, annál nagyobb a biztonság, de annál tovább is fog tartani! Ez függ a meghajtó méretétől is, de egy nagyobb meghajtónál akár sok óráig is eltarthat! Már az egy menetes (Simple One Pass) felülírás is elegendő a legtöbb esetben, de a két menetes (Simple Two pass) feltétlenül az. Az ennél többszörös (és nagyon időigényes) felülírási módok elsősorban célzott és professzionális visszaállítási kísérletek ellen alkalmazandóak).
6. Nyomj a Next gombra, és utána a Start-al indítsd el a kijelölt tároló felülírását.

Vigyázz! Ez a tároló méretétől, és az alkalmazott felülírási módtól függően sokáig is eltarthat, várd ki türelemmel, és ne szakítsd meg működés közben!

